

MĚSTSKÝ ÚŘAD KROMĚŘÍŽ
Odbor kultury, cestovního ruchu a památkové péče
Oddělení státní památkové péče
767 01 Kroměříž, Velké náměstí 115

Sp.zn.:	SPP/043467/2024/Ku	Kroměříž, dne 17.06.2024
Č.j.:	MeUKM/059487/2024	
Oprávněná úřední osoba:	Ing. Jana Kubíková	
Telefon.:	573 321 204	
E-mail:	jana.kubikova@mestokm.cz	

Město Kroměříž
Velké náměstí č.p. 115/1
767 01 Kroměříž,
které zastupuje

Ing. Jana Gregorová
Odbor investic
Městský úřad Kroměříž
Velké náměstí č.p. 115/1
767 01 Kroměříž

R O Z H O D N U T Í

Výroková část:

Městský úřad v Kroměříži, odbor kultury, cestovního ruchu a památkové péče, oddělení státní památkové péče (dále jen „správní orgán“), věcně příslušný dle § 25 odst. 1 a § 29 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), místně příslušný dle § 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě žádosti žadatele, kterým je **Město Kroměříž, IČO 00287351, Velké náměstí č.p. 115/1, 767 01 Kroměříž, kterého zastupuje Ing. Jana Gregorová, referentka odboru investic Městského úřadu Kroměříž, Velké náměstí č.p. 115/1, 767 01 Kroměříž**, podané dne 06.05.2024 o vydání závazného stanoviska k restaurátorskému záměru „Restaurátorský průzkum a záměr na obnovu degradovaných povrchových úprav dřevěných prvků ochozu 6. NP radniční věže v Kroměříži“, podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči a § 14 odst. 8 zákona o státní památkové péči, v souladu s ust. § 67 správního řádu, vydává toto

r o z h o d n u t í č. 95/24:

Plánovaný záměr “Obnova povrchových úprav dřevěných prvků ochozu 6. nadzemního podlaží radniční věže v Kroměříži”, na pozemku st. p. 217 v katastrálním území Kroměříž, jenž je nemovitou kulturní památkou evidovanou v ÚSKP ČR pod rejstříkovým číslem 33021 / 7-6009, dle předloženého návrhu „Restaurátorský průzkum a záměr na obnovu degradovaných povrchových úprav dřevěných prvků ochozu 6. NP radniční věže v Kroměříži“, zpracovatel: Ing. Jiří Kmošek, Kmošek & Kmošek, s.r.o., Na Lánech 15, 570 01 Litomyšl, datum: 05.05.2024, odborná spolupráce: Ing. Ivana Kopecká, Ing. Lucie Poláková, Národní technické muzeum v Praze (*Koncepce obnovy vychází z výsledků a zjištění provedeného restaurátorského a chemickotechnologického průzkumu, navržen je následující postup:*

- 1. Sejmутí stávající poškozené povrchové úpravy pomocí chemických (např. směs organických rozpouštědel) a mechanických prostředků (opalování horkovzdušnými nástroji, ruční smírkování jemnými smirký) až na povrch dřeva.*
- 2. V případě potřeby v nejintenzivněji mechanicky degradovaných částech zpevnění narušené dřevní hmoty vhodným akrylátovým kopolymerem, např. Solakryl nebo Paraloid (nepředpokládá se).*
- 3. V případě potřeby klížení dřevěné rámové konstrukce a klížení desky za použití polyuretanových expanzních lepidel s vysokou odolností proti vlhkosti, např. od firmy Soudal nebo Kleiberit – norma D4 (za stávajícího stavu poznání se nepředpokládá).*

4. *Lokální vysprávkky nenávratně poškozených nebo chybějících dřevěných prvků nově vyrobenými díly. Nový materiál bude shodný s originálem a bude ručně opracován tak, aby byly minimalizovány výrazové změny a v maximální míře byl respektován dochovaný originál.*
5. *Lokální vytmelení drobných mechanických poškození dvousložkovým polyuretanovým tmelem s dřevní moučkou. Autentické povrchové stopy, např. zatřžení materiálu při opracování a další původní pracovní stopy budou ponechány bez zásahu.*
6. *Aplikace 2-3 vrstev olejo-voskového krycího nátěru v okrové barevnosti dle nálezu nejstarší barevné vrstvy. Navržen je přípravek OSMO selská barva, odstín 2205 nebo jiný dle NCS vzorníku. Přesný odstín a typ použitého nátěrového systému bude před realizací vyvzorkován pro odsouhlasení zástupcem památkové péče - vzorky nových povrchových úprav budou vyneseny v místě plošných sond ještě před definitivním očištěním stávajících barevných vrstev, aby bylo možné porovnat navržený odstín s originálem - tj. nejstarší zachovanou barevností.*
7. *V jednotlivých fázích zásahu bude pořizována průběžná fotodokumentace. V návrhu je dále obsaženo zpracování restaurátorské dokumentace, a to podle §10 odstavce 4 prováděcí vyhlášky č. 66/88 k zákonu o státní památkové péči č. 20/1987Sb, pokud budou realizované práce v režimu restaurování; zpráva bude vypracována ve dvou kopiích + CD, pokud nebude dohodnuto jinak.),*

je podle § 14 odst. 3 zákona ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, z hlediska státní památkové péče

přípustný

a pro přípravu a realizaci obnovy dle § 14 odst. 1 se vlastníkovi stanovuje dle ust. § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči a dle ust. § 9 odst. 4 písm. f) vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon o státní památkové péči, tyto podmínky:

1. Na základě výsledků průzkumných prací a posouzení, zajišťovaných vlastníkem jako podklad pro zpracování projektové dokumentace celkové obnovy dotčené části věže, bude specifikován rozsah nezbytných řemeslných výměn dřevěných prvků nebo jejich částí – specifikace bude součástí projektové dokumentace pro opatření stavebního úřadu.
2. Po ukončení prací bude vypracována závěrečná zpráva o předmětné obnově dle doporučeného schématu Národního památkového ústavu, která bude předána zástupcům památkové péče – MěÚ Kroměříž a NPÚ ÚOP v Kroměříži, nejpozději do měsíce po ukončení prací.

Účastník řízení:

Město Kroměříž, IČO 00287351, Velké náměstí č.p. 115/1, 767 01 Kroměříž, kterého na základě pověření zastupuje Ing. Jana Gregorová, referentka odboru investic Městského úřadu Kroměříž, Velké náměstí č.p. 115/1, 767 01 Kroměříž.

Odůvodnění:

Objekt radnice v Kroměříži, Velké náměstí č.p. 115, na pozemku 217 v katastrálním území Kroměříž, je kulturní památkou evidovanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstř. č. 33021 / 7-6009. Současně se nachází se v Městské památkové rezervaci Kroměříž, ve smyslu Výnosu Ministerstva kultury ČSR ze dne 8.9.1978 pod č.j.15869/78-VI/1, proto se na předmětnou akci vztahují podmínky zákona o státní památkové péči. Vlastníkem objektu je Město Kroměříž, IČO 00287351, Velké náměstí č.p. 115/1, 767 01 Kroměříž.

Dnem podání žádosti bylo v předmětné věci zahájeno správní řízení vedené pod spis. zn. SPP/043467/2024/Ku. K žádosti o závazné stanovisko byl doložen „Restaurátorský průzkum a záměr na obnovu degradovaných povrchových úprav dřevěných prvků ochozu 6. NP radniční věže v Kroměříži“, zpracovatel: Ing. Jiří Kmošek, Kmošek & Kmošek, s.r.o., Na Lánech 15, 570 01 Litomyšl, datum: 05.05.2024; odborná spolupráce: Ing. Ivana Kopecká, Ing. Lucie Poláková, Národní technické muzeum v Praze. Předložený elaborát předkládá kroky vedoucí k rehabilitaci povrchové úpravy dřevěných prvků ochozu v 6. NP radniční věže. Koncepce záměru obnovy vychází z výsledků a zjištění provedeného restaurátorského a chemickotechnologického průzkumu. V části 1.3.4 „Popis současného stavu a poškození objektu“ se ke stavu konstrukce uvádí /citace/:

V současné době lze považovat stav povrchových úprav dřevěných prvků ochozu za středně silně degradovaný a místy neplnící svou ochrannou funkci. Nejintenzivnější poškození povrchových úprav je patrné na povětrnosti nejvíce exponovaných částech, tj. na sloupcích ochozu. V těchto místech jsou vrstvy povrchových úprav velmi nerovnoměrně zachovalé, místy postrádají adhezi k povrchu dřeva a odlupují se nebo úplně absentují. Dalším běžným typem degradace povrchových úprav je intenzivní krakelování nejmladší okrové alkydové vrstvy. Tento typ poškození je nejvíce patrný na dřevěném podhledu ochozu, kde lze předpokládat naopak nejmenší intenzitu působení povětrnostních vlivů. V tomto případě dochází ke ztrátě soudržnosti alkydové okrové vrstvy od starších pravděpodobně olejových barevných vrstev a jejímu nerovnoměrnému odpadávání. Z provedených průzkumů jasně vyplývá, že nejmladší alkydová barevná vrstva byla nanесena přímo na povrch starších olejových barevných vrstev v různém stupni zachování nebo přímo na povrch již lokálně intenzivně degradovaného dřeva, kde se starší vrstvy nezachovaly. Pravděpodobnou příčinou špatné soudržnosti nejmladšího alkydového nátěru a jeho intenzivní krakelování a odlupování je značný stupeň naoxidování a degradace starších olejových nátěrů a jejich velmi špatná vzájemná adheze.

Z pohledu mechanického poškození dřevní hmoty dřevěných konstrukčních prvků lze stav charakterizovat jako dobrý. Použitá dubová dřevina vykazuje zvýšenou odolnost vůči povětrnostním vlivům, umocněnou ještě opakovaně aplikovanými povrchovými nátěry. V místech, kde je ochranný nátěr narušen, dochází k intenzivnější degradaci povrchu dřevní hmoty působením povětrnostních vlivů a UV záření. V místě styku měděného oplechování a patek dřevěných sloupů nebyly rozpoznány intenzivnější projevy degradace dřeva. Vizuálním průzkumem dřevěných prvků nebyly identifikovány žádné výraznější praskliny nebo plastické defekty, které by bylo nutné řemeslně opravovat nebo intenzivněji tmelit. Závěry z nedestruktivního průzkumu stavu dřevěných prvků se mohou změnit pro sejmutí barevných vrstev v rámci rekonstrukčního zásahu.

Správnímu orgánu jsou známy všechny podstatné skutečnosti a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení, proto bylo upuštěno od ústního jednání spojeného s místním šetřením. Poslední opravy řešených dřevěných prvků a balustru věže proběhlo v roce 2005. Ve věci „Oprava dřevěné venkovní konstrukce ochozu věže radnice, Velké nám. č. 115, Kroměříž“, bylo vydáno rozhodnutí Městského úřadu Kroměříž, Odboru kultury, cestovního ruchu a státní památkové péče č. 130, č.j. KULT – 403/312/9719/05/Čel dne 27.07.2005.

Chráněné památkové hodnoty budov radnice byly specifikovány ve stavebně historickém průzkumu „*Stavebně historický průzkum, Kroměříž, Radnice a bývalý pivovar (Velké náměstí 1, Prusinovského 2, Kovářská 1)*“, od zpracovatele Archaiia Brno o.p.s., 2016, Mgr. Václav Kolařík, David Merta, Mgr. Marek Peška, Ph.D. K části budovy – věži je uvedeno následující doporučení /citace/:

„*Renesanční věž byla v 90. letech 20. století opravena. Cennými stavebními detaily jsou dva kamenné vstupní portály z Velkého náměstí do 2NP a do prostoru vřetenového schodiště. Dále jde o pozdně barokní či raně klasicistní svlakové prkenné dveře s původním kováním osazené do renesančního kamenného portálu ústícího z vřetenového schodiště do 4NP. Zaslepené dřevěné barokní okénko s původním kováním v 5NP. Zastropení 4NP a 5NP. Horizontálně uložený kamenný portál do 6NP. Nejhodnotnější částí věže je celé 6NP s někdejší bytem věžníka, zde by neměly být prováděny žádné stavební zásahy. V budoucnosti je třeba minimalizovat veškeré zásahy do obvodových stěn věže. Z památkového hlediska je také mimořádně hodnotný barokní krov z roku 1654.*“ Přílohou SHP je dendrochronologie předmětných prvků, zpracovatel: Ing. Tomáš Kyncl, datum odběru vzorků: 01.09.2016.

Správní orgán si opatřením ze dne 07.05.2024 k předloženému návrhu vyžádal písemné vyjádření NPÚ ÚOP v Kroměříži (v souladu s ust. § 14 odst. 4 zákona o státní památkové péči). Toto vyjádření bylo vydáno pod č.j. NPU-373/42028/2023 dne 15.05.2024 a téhož dne doručeno Městskému úřadu Kroměříž. NPÚ ÚOP v Kroměříži ve vyjádření konstatuje, že posuzované práce budou v souladu se zájmem ochrany ve vyjádření uvedených kulturněhistorických hodnot, bude-li splněna následující podmínka:

1. Po ukončení restaurátorských prací bude avizovaná závěrečná restaurátorská zpráva odevzdána zástupci NPÚ ÚOP v Kroměříži v rámci předávacího řízení, nejpozději však do měsíce po ukončení prací,

s následujícím zdůvodněním, charakteristikou věci a popisem současného stavu poznání kulturně-historických hodnot /citace/: „*Předložený restaurátorský záměr ve své koncepci vychází z vyhodnocení výsledků provedených stratigrafických sond a laboratorních analýz. Stávající povrchová úprava je novodobá na bázi alkydových pryskyřic, pod ní byly nalezeny starší olejové vrstvy s okrovým pigmentem, lokálně terpenická pryskyřice, jejíž přítomnost nelze za stávajícího stavu poznání zcela jednoznačně interpretovat. Předložený záměr počítá s obnovou nátěru ve velmi podobné charakteristice – nátěr s olejo-voskovým pojivem, který má schopnost dřevo i vnitřně vyživit.*“

V souladu se záměrem je třeba v rámci svolaného kontrolního dne odsouhlasit na základě vynesných vzorků finální odstín a sytost nátěru, a to v komparaci s nálezovou situací. Zpracování restaurátorské zprávy a její uložení v NPÚ je nezbytné jak pro kontrolu úspěšnosti zásahu v průběhu času, tak i pro další péči o dotčenou památku. Požadavek na odevzdání závěrečné restaurátorské zprávy odborné organizaci státní památkové péče má oporu v § 14 odst. 9 zákona č. 20/1987 o státní památkové péči a vychází z ust. § 10 odst. 3 písm. C) prováděcí Vyhlášky č. 66/1988 Sb. (podmínka č. 1).

○ *Charakteristika věci*

V 6. NP radniční věže se nachází otevřený ochoz tvořený kamenným balustrádovým zábradlím s parapetem a dřevěné hranolové pilířky, vynášející okraj střechy. Všechny historické dřevěné části ochozu 6. NP jsou dubové a datované provedeným dendrochronologickým průzkumem do roku 1649/1650. Toto zjištění je v souladu s letopočtem 1654 proraženým na korouhvičce. Původně renezanční věž byla opravována naposledy v 90 letech 20. století a v nedávných letech došlo k opravě ciferníku hodin a k lokálním vysprávkám omítky v okolí hodin, při nichž byly nalezeny historické malované ciferníky.

○ *Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně-historických hodnot:*

K budově radnice je vypracován Stavebně historický průzkum: Kolařík, V., Merta, D., Peška, M.: Stavebně historický průzkum, Kroměříž, Radnice a bývalý pivovar, Archaia Brno o.p.s., 2016, jehož součástí je dendrochronologie předmětných prvků.

Z pohledu památkové péče jsou chráněnými hodnotami nejen materiálová podstata dřevěných prvků ochozu radniční věže, ale i charakteristická barevnost a technologický systém nátěrů. Předmětné dřevěné prvky jsou řemeslným dílem a není třeba, aby obnovu povrchových vrstev prováděl restaurátor s licencí MK ČR.“

Účastníku řízení byla oznámením ze dne 30.05.2024 dána možnost seznámit se s podklady řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení této možnosti využil a k předloženým podkladům řízení sdělil, že navrhovaná obnova degradovaných prvků dřevěné konstrukce ochozu věže radnice bude součástí projektové dokumentace celkové obnovy této části věže, určené pro řízení stavebního úřadu. Projektová dokumentace obnovy bude zohledňovat výsledky provedených průzkumných prací a posouzení, zejména:

- Statické posouzení konstrukcí s návrhem nezbytných zásahů a výměn,
- Mykologický posudek dřevěných konstrukcí,
- Restaurátorský průzkum a záměr týkající se kamenných prvků.

Dokumentace obnovy bude předložena k vydání závazného stanoviska (koordinovaného závazného stanoviska).

Vzhledem k tomu, že dřevěné prvky jsou řemeslným dílem a není třeba, aby obnovu povrchových vrstev prováděl restaurátor s licencí MK ČR, stanovil správní orgán ve výrokové části rozhodnutí v souladu s ust. § 9 odst. 4 písm. f) podmínky týkající se předání materiálů a podkladů zpracovaných při přípravě a provádění obnovy (kterými jsou např. průzkumné a výzkumné práce, přípravná a projektová dokumentace, její změny a dodatky, dokumentace skutečného provedení, podklad pro závěrečné vyhodnocení aj.), a to:

1. Na základě výsledků průzkumných prací a posouzení, provedených jako podklad pro zpracování projektové dokumentace celkové obnovy této části věže, specifikovat rozsah nezbytných řemeslných výměn dřevěných prvků nebo jejich částí a zahrnout ji do projektové dokumentace obnovy.
2. Po ukončení prací vypracovat závěrečnou zprávu o předmětné obnově dle doporučeného schématu NPÚ, která bude předána zástupcům památkové péče – MěÚ Kroměříž a NPÚ ÚOP v Kroměříži, nejpozději do měsíce po ukončení prací.

Ad 1)

Záměr uvádí možnost a způsob provedení výměn dřevěných prvků nebo jejich částí, ale bez bližší specifikace. Upřesnění by mělo vyplynout z provedených průzkumů a posudků zajišťovaných při zpracování projektové dokumentace celkové obnovy dotčené části věže. Je také ale možné, že skutečný rozsah nutných zásahů bude znám až po očištění nátěrového systému (tedy při realizaci, po vydání opatření stavebního úřadu), potom bude změna projektové dokumentace řešena novým závazným stanoviskem.

Ad 2)

Vypracování závěrečné zprávy se skutečným provedením, zjištěními z průběhu obnovy a fotodokumentací je nezbytné pro archivování dokladů k dané památce a jako výchozí podklad pro následné udržovací práce či obnovu. NPÚ ÚOP v Kroměříži doporučuje, aby restaurátorská zpráva byla vypracována dle metodického listu NPÚ č. 4/2006 ze dne 4.9. 2006, č.j. NPÚ 302/6662/2006 (viz památkové listy 22/2006).

Vzhledem k zájmům státní památkové péče na předmětné kulturní památce, po posouzení žádosti a předloženého návrhu, na základě všech shromážděných poznatků, na základě odborného vyjádření Národního památkového ústavu, územní odborné pracoviště v Kroměříži, bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí je možno podle ust. § 81 odst. 1, § 83 a § 86 odst. 1 správního řádu podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho oznámení k Odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu Zlínského kraje podáním u zdejšího správního orgánu.

V odvolání se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Odvoláním lze napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.

Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

otisk úředního razítka

Mgr. Pavel Zrna
vedoucí odboru kultury, cestovního ruchu a památkové péče
Městského úřadu Kroměříž

(opatřeno elektronickým podpisem)

Obdrží:

Městský úřad Kroměříž, Ing. Jana Gregorová, Odbor investic, IDDS: bg2bfur
sídlo: Velké náměstí č.p. 115/1, 767 01 Kroměříž 1

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Kroměříži, IDDS: 2cy8h6t
sídlo: Riegrovo náměstí č.p. 3228/22, 767 01 Kroměříž 1